

Drobni prijatelji.

I.

nica, ali se ti še kaj toži po domu?“ vprašala je Hostarjeva Malika svojo sestrično, ko sta sedeli nekega popoldne po šoli v mali podstrešni sobici in se krepčali z malo južino.

„Veš kaj, prav malo sem se privadila tukaj v mestu. Ej, ej, doma, doma je vse drugače!“

Kako tudi naj bi se bila privadila Anica?

Doma so imeli prostorno hišo; v sobi, kjer so navadno bili podnevi, je bilo pet velikih oken, skozi katera je sijalo solnce cel dan; tukaj pa mala podstrešna sobica z enim samim oknom, skozi katero prisije solnce šele na večer in še to samo za par trenutkov.

Bilo je doma res drugače, drugače kot v mestu.

En sam skok in bila je Anica doma iz hiše na trati, na vrtu, med cveticami, pod drevjem, pri potočku, na pašniku pri svojem belem backu, med domačimi telički, pri sivki, pri pisanki, pri brezi, pri sosedovi Micki, pri Lenčki. In vse tri so zopet dirjale nazaj domov h Košarjevim, k malim piščančkom, rackam, muckom, psičkom, golobčkom. To je bilo veselja, to življenja za Košarjevo Anico! Podstrešna mestna sobica ji pa kar ni prijala, to je ječa, pusta in temna. In predno si prišel iz nje na plano — nebroj nerodnih, semtertje temnih stopnic. In pred vežnimi vrati — zelena trata, kakor doma? O kaj še, kamen in kamen, sam prah in cesta, nič trave, nič grmičja, nič jablane, nič slive, nič, nič!

Tudi doma je že hodila Anica v šolo, in prijetno ji je bilo. Prišli sta jo klicat vselej sosedovi Micka, in Lenčka, kadar je bilo treba iti v šolo. Pregledavale so svoje naloge, pripravile v torbico, skupno hodile tja čez senčnati log do potočka, čez brv na cesto. Tam pa so že čakale druge tovaršice. Vse prijateljice, vse vesele in prijazne. Med veselim čebljanjem se je

vrtila mala družba dalje proti šoli, ob vsaki poti je naraščala in naraščala, da se je naposled široka gruča žive mladine privalila v šolo.

A letos?

Z Maliko hodita letos v šolo, samo z Maliko, tam ob zidu; na sredo ceste pa Bog obvaruj! Mesto je mesto! Pohodijo te konji, ali povozi železnica. Samo ob zidu, no seveda semtertja tudi ob lepih izložbah.

O da bi bila Anica vedela prej, da bo tako, gotovo bi ne bila tako veselo pritrčila materi, da pojde v mesto, oni dan, ko so dejali oče materi:

„Marijana, veš, Anico bo najbolje dati v mestne šole; slabotna je; za kmetiško delo ne bo, glavico pa ima, glavico; lahko postane učiteljica, ali gre v prodajalno ali pa na pošto.“

„Anica!“ oglasi se mati, „ali slišiš, kaj pravijo oče, da pojdeš v mesto. Pri teti boš in v šolo boš hodila s tetino Maliko.“

Veselo je ondaj pokimala Anica in poskočila. Pa bi ne bila, da je vedela, kako ji bo dolgčas, in kako si bo dostikrat skrivaj pred vrati brisala solze. O ne, ne bila bi poskočila, temveč tja k materi bi se bila privila, prijela jih z eno roko za krilo, z drugo za predpasnik in tja gori v materine oči bi bila obrnila svoj blede obrazek in modri svoji očesci in rekla bi bila pritajeno: Mama, ne!

Pa ni naredila tako, ker ni vedela, da bo tako.

II.

Pa saj vedno tudi ni bilo tako.

Počasi so izginevali Anici spomini na dom. Dobivala si je pa počasi tudi novih prijateljic. Ne sicer v šoli, ker je bila kmetiška, a druge gosposke, in se niso posebno menile zanjo.

A dobila je tovarišice, katerih je bila vajena od doma, tovarišice, ki niso gledale na obleko, ampak na srce.

Tam gori po strehi so hodili in se zbirali go-lobčki in drugi ptički. Oj, kolikokrat in koliko časa jih je opazovala Anica! Kako so jo spominjali na dom, kjer jim je drobila svoj kruhek.

Kako rada bi jim bila tudi tukaj kaj odščipnila od svoje južine, pa niso hoteli blizu. Bali so se, ker je niso bili tako vajeni kot njeni domači, ki so ji je-mali kar iz roke, se ji dali ujeti, ljubkati in pestovati. Da, tako so jo imeli radi, da so ji sedali na ramo in s kljunčkom stikali po njeni kodravi glavici. Oh, ko bi bili ti tudi taki, kako prijetno družbo bi bila imela!

Z Maliko vred sta naprosili teto, naj izprosijo očeta, da pripravijo pri oknu deščico, kamor bi trosili ptičkom drobtinic. Dobili sta jo. Kdo bi pa mogel kaj odreči deklicama, kakor sta bili Malika in Anica.

Natrosita drobtin na deščico in se oddaljita, da bi se ptički ne bali. Dolgo, dolgo je bilo treba čakati, predno se je prikazal prvi. Toda ni se vsedel, frfetal in frfetal je v zraku prav nad deščico, a ko zagleda deklici v sobi, zopet odleti. Pride drugi, prileti tretji, toda noben se ne upa vsesti. Prileti zopet prvi, ojunači se, sede in pobira.

„Nič ne bo hudega“, mislijo drugi in prisedejo, in naenkrat je bila deščica prazna.

Kdo je bil tega bolj vesel kakor dobri deklici?

Brez malice sta bili oni dan. Vse sta zdrobili, da, še trdo skorjo sta podrobili na deščico, in vse je šlo. A vedno ni moglo tako iti. Tudi deklici sta potrebovali jedi, ptički pa tudi nikdar niso bili siti. Matere se pa kar nista upali prositi, kajti v mestih se mora vse kupiti; nimajo zaloge žita, kakor so jo imeli Košarjevi doma.

Na domačo hišo se je spomnila Anica. Oh, ko bi bila imela tukaj vse ono, kar imajo doma, potem bi bili pa ptički tudi kedaj siti.

Dolg in tih pomenek sta imeli tisti večer Anica in Malika, in sklep je bil storjen. Drug dan pa je pošta peljala proti Podgorju to-le pisemce:

Preljubi starši!

Privadila sem se že precej, vendar mi je še dolgčas po Vas. Učim se lahko, v šoli me nikdar ne svare. Maliko imam zelo rada. Imava tudi ptičke, ki letajo k nama na okno. Lepo Vas prosim, recite Lojzetu, naj poišče gori na izbi moje

bučine pečke, in povejte mu, naj mi posodi en bokal konopelj, da bova imeli kaj dati našim ptičkom. Prav kmalu se pripeljite kaj k nam!

Vse domače srčno pozdravljamo, najbolj pa jaz Vaša hvaležna

Anica.

Konopelj in pečkâ nikar ne pozabite.

„Kaj se vsega ne izmislil ta otrok“, so dejali doma, ko so prebrali pisemce. Vendar so ji izpolnili željo. V mesto so mislili že tako iti, samo radi Aničinega pisma bi pa res ne bili šli.

Lojze je iztaknil Aničine pečke, tudi svojih konopelj je dal za dva klobuka, mati so pa privrgli še pet koruznih štrokov.

To je bilo veselja pri Hostarjevih, ko so Aničin oče celo obilno culo položili na mizo: „To bo pa za ptiče!“

Cela vojska je bila popoldne na oknu. To preHITEVANJE, to prerivanje in preletavanje, veselje zunaj na oknu in znotraj v sobi.

Privadili so se ptički. Kar domači so postali, ni se bilo treba več skrivati deklicama. Kar pri odprtem oknu sta stali in jim trosili pičo. Že so jemali iz rok, že so se pustili gladiti, pestovati.

Tudi v sobo sta vzeli katerega in zaprli okno. Toda v sobi ni bilo zanj. Zaletaval se je ob stene, ob okno. Vunkaj, vunkaj na prosto, na solnce v družbo je hotel.

Odprli sta mu in frk! bil je zunaj in začvrčal jima je v slovo, drug dan pa prišel zopet na zajtrk.

* * *

Božične počitnice je bila Anica doma. Mnogo je govorila o mestu, o šoli, mnogo o svojih ptičkih. Dobro so jo založili mati s poticami, toda še večji je bil zavitek za ptičke. Rada je šla od doma; vleklo jo je nekaj k njenim ptičkom in k Maliki.

Ferdo Gregorec.

